

[Thorkil Kristensen.]

betydelig grad af sikkerhed for, at hvis det land, der er tale om, hører til dem, til hvem der vil blive stillet stærke valutakrav i begyndelsen, så er der en eller anden fond, som man kan trække på. Det forekommer mig, at det ville være naturligt her at benytte den internationale valutafond, hvis rolle ved devalueringens gennemførelse jo ikke har været glimrende, og hvis prestige det derfor ville være ønskeligt at genopbygge, men naturligvis kan man også benytte Marshallorganisationen eller andre organer. Det er slet ikke sikkert, at der vil være brug for større mængder af denne dollarfond, — det kan man ikke vide på forhånd. Det er muligt, at importforøgelsen ikke bliver så forfærdelig stor, fordi produktionen i de lande, der skulle levere eksporten, ikke kan forøges hurtigt nok. Det er også muligt, at eksportforøgelsen for de fleste landes vedkommende vil gå omtrent i takt med importforøgelsen, og så sker der ikke noget; men det kan man ikke vide, og derfor skal man have en reserve at gribe til. Det er jo mangelen på valutaeserver, der i de fleste lande er hovedårsagen til restriktionerne.

De to andre krav: Kravet om lempelse af Amerikas importrestriktioner og kravet om lempelse af indvandringsrestriktionerne er på lidt længere sigt endnu mere fundamentale. Nu kan man jo med rette spørge: Har vi nu nogen moralsk ret til at stille sådanne krav eller blot at rette sådanne henstillinger til Amerika? Har Amerikas ydelser, både under krigen og senere gennem Marshallhjælp og våbenhjælp ikke tværtimod været så betydelige, at Europa ikke har andet at sige til Amerika end overbringe en tak for dette?

Jeg finder anledning til at understrege, at vi har al mulig anledning til at udtrykke taknemlighed og anerkendelse. Marshallplanen er efter min mening det stærkeste udtryk efter den anden verdenskrig for en økonomisk politik, der er baseret på et virkeligt udsyn ud over det egne lands grænser. Men dermed er alligevel ikke alt sagt. For ligesåvel som det er sikkert, at Europas redning i nogen grad beror på Amerikas støtte, ligeså sikkert er det, at Europas redning i anden omgang er en nødvendig betingelse for Amerikas sikkerhed.

Dertil kommer — og det vil jeg gerne have lov til at understrege —, at den vestlige civilisation er en helhed. Den omfatter både Europa og Amerika, og det er i begges hovedpartners fælles interesse, at denne vestlige civilisation kan reddes, kan udøve sin mission i verden. Skal det gøres,

kræver det et samvirke med ydelser fra begge parter, og der er, forekommer det mig, visse poster i regnskabet mellem Amerika og Europa, som man ikke plejer at have tilstrækkelig for øje — visse poster, hvor i virkeligheden Amerika er i en gæld til Europa, som man i disse tider hører for lidt om. Jeg tænker ikke her så meget på det grundfaktum, som vi jo dog også bør erindre, at Amerika blandt meget andet også er Europas arvtager og Europas lærling, dette både i kulturel og i teknisk henseende. Men det bør naturligvis i samme åndedræt tilføjes, at Amerika har løftet arven godt, og navnlig på det tekniske område har ført den videre. Jeg tænker mere på det grundfaktum nr. 2, at Amerika, specielt De Forenede Stater, råder over en i forhold til befolkningen overmåde stor del af de økonomiske ressourcer i verden, vel nok en større del end noget andet folk i forhold til sin størrelse råder over, og den, der råder over så meget, har naturligvis særlig store forpligtelser overfor den øvrige verden. Mængden af økonomiske rigdomskilder pr. individ er i Amerika langt større end i Europa. I den anledning vil jeg gerne understrege, at det er meget naivt, når nogle mennesker nu synes at mene, at blot vi gør Europa til en helhed og sletter toldgrænser og den slags ting indenfor vort område, bliver vi i løbet af nul komma fem ligeså rige som Amerika. Det er meget langt fra tilfældet. Jeg er en stærk tilhænger af, at vi skal fremme Europas økonomiske enhed, men derved får vi ikke pludselig dobbelt så mange økonomiske ressourcer pr. individ, som vi har i dag, og det skulle vi have for at komme på linie med Amerika.

Jeg vil gerne i den forbindelse nævne et par tal, som det forekommer mig er gode at få forstand af. Jeg har taget dem fra De Forenede Nationers oversigt over Europas økonomi for 1948. Jeg har der anstillet en sammenligning mellem velstandsniveauet i Vesteuropa og Amerika. Som statistikken er opbygget, har jeg været nødt til at tage begrebet Vesteuropa i en lidt anden betydning end den, der er dækket af Marshalllandenes kreds. Som statistikken er opbygget, har jeg måttet tage følgende lande: England, Frankrig, de nordiske lande, Benelux, Schweiz og Tyskland. Derved kommer også Østtyskland med, men det er kun en lille post i regnskabet, og til gengæld kommer jo en del af Marshallgruppens fattigste lande ikke med, f. eks. Italien, Grækenland og Østrig, så jeg tror, at med hensyn til velstand er den gruppe lande, som jeg har taget, snarest over Marshalllandenes gen-